NORAKSTS

**ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA**

Lietas Nr.420698910
AA43 – 0163 – 13/11

# SPRIEDUMS
## Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2013.gada 1.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Dz.Amerika,
tiesneses I.Meldere un L.Vīnkalna

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *L.O.* pieteikumu par Rīgas domes priekšsēdētāja 2010.gada 15.jūnija lēmuma Nr.1-43/RD-10-698-ap atcelšanu daļā, sakarā ar *L.O.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 3.jūnija spriedumu.

**Aprakstošā daļa**

[1] Ar Rīgas domes (turpmāk – atbildētāja vai Dome) Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 2010.gada 8.aprīļa lēmumu Nr.PIP-10-1762-ls/05-07/09-134303-AL nolemts aprēķināt *L.O.* (turpmāk – pieteicēja) par zemes vienības */adrese/*, kadastra Nr*./kadastra numurs/*, platība 7445 $m^2$ (turpmāk – Īpašums), $^1/_2$ domājamo daļu nekustamā īpašuma nodokli (turpmāk – NĪN) par 2008.gada 8 mēnešiem (maijs – decembris) summā Ls 1202,36 (lēmuma 4.punkts), par 2009.gada 11 mēnešiem (janvāris – novembris) un par 12719005/25858656 domājamām daļām par 2009.gada decembri kopsummā Ls 1801,11 (lēmuma 5.punkts), par 2010.gadu Ls 1636,62 (lēmuma 6.punkts).

Nepiekrītot lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja Domes priekšsēdētājam.

[2] Izskatot pieteicējas sūdzību, Domes priekšsēdētājs 2010.gada 15.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.1-43/RD-10-698-ap (turpmāk – Lēmums), atceļot apstrīdētā lēmuma 4.punktu un uzdodot Pārvaldei veikt NĪN pārrēķinu atbilstoši Lēmumā minētajam, pārējā daļā apstrīdēto lēmumu atstājot negrozītu. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Zemes vienībai */adrese/*, kadastra Nr*./kadastra numurs/*, platība

3715 $m^2$, 2008.gada martā pievienota zemes vienība */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, platība 3730 $m^2$. Pēc pievienošanas Īpašuma platība ir 7445 $m^2$. Tādējādi pieteicēja uzskatāma par NĪN maksātāju par Īpašuma, kura platība ir 7445 $m^2$, $^1/_2$ domājamo daļu, sākot ar 2008.gada 1.maiju.

[2.2] Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta pirmo daļu (*redakcijā, kas bija spēkā līdz 2009.gada 31.decembrim*) un Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 75.panta otro daļu (*redakcijā, kas bija spēkā līdz 2009.gada 31.decembrim*), tiklīdz darījuma rezultātā ir mainījušies kādi no nekustamo īpašumu raksturojošiem datiem un šīs izmaiņas reģistrētas Kadastra informācijas sistēmā, iepriekš noteiktā nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība kļūst neaktuāla un nav izmantojama NĪN aprēķināšanai. Nekustamo īpašumu apvienošana šīs tiesību normas izpratnē ir uzskatāma par nekustamā īpašuma darījumu. Līdz ar to, tiklīdz apvienošana ir reģistrēta Kadastra informācijas sistēmā, iepriekšējā kadastrālā vērtība kļūst neaktuāla, un NĪN aprēķinam ir jāizmanto aktualizētā kadastrālā vērtība.

Valsts zemes dienesta (turpmāk – VZD) 2010.gada 4.februāra vēstulē Nr.11-12/C-0046377 „Par nekustamā īpašuma nodokļa objekta vēsturisko kadastrālo vērtību" norādīts, ka Īpašuma kadastrālā vērtība pēc stāvokļa uz 2008.gada 1.janvāri un pēc stāvokļa uz 2009.gada 1.janvāri ir Ls 360 710, kas aprēķināta atbilstoši Pārvaldes 2009.gada 26.februāra lēmumā Nr.PIP-09-1370-ls/08-02 „Par nekustamā īpašuma lietošanas mērķiem" (turpmāk – 2009.gada 26.februāra lēmums) noteiktajam nekustamā īpašuma lietošanas mērķa kodam 0702 „Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve".

VZD Rīgas reģionālās nodaļas NĪN maksātāju un ar nodokli apliekamo objektu pamatsarakstā Īpašuma kadastrālā vērtība pēc stāvokļa uz 2010.gada 1.janvāri ir Ls 221 489.

Līdz ar to pamatoti aprēķināts NĪN par Īpašumu saskaņā ar VZD vēstulē norādīto kadastrālo vērtību 2008. un 2009.gadā, kā arī VZD Rīgas reģionālās nodaļas NĪN maksātāju un ar nodokli apliekamo objektu pamatsarakstā pēc stāvokļa uz 2010.gada 1.janvāri norādīto kadastrālo vērtību.

[2.3] Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" pārejas noteikumu 22.punktā ir noteikts, ka pēc nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības aktualizācijas NĪN apmērs, ja nemainās nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, atsevišķi par katru zemes vienību un katru ēku 2008., 2009. un 2010.gadā nedrīkst pārsniegt iepriekšējam taksācijas gadam aprēķināto nodokļa apmēru (neņemot vērā atvieglojumus) vairāk kā par 25 procentiem.

VZD vēstulē iepriekš minētajām zemes vienībām pirms apvienošanas visai platībai bija noteikts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis „Individuālo dzīvojamo māju apbūve", kods 0601.

Līdz ar to apvienotajai zemes vienībai (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, platība 7445 $m^2$) Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā tika reģistrēts lietošanas mērķis ar kodu 0601 un atbilstoši šim mērķim 2008.gada 8.aprīlī aprēķināta kadastrālā vērtība Ls 215 161.

Ar 2009.gada 26.februāra lēmumu Īpašumam tika mainīts iepriekš noteiktais nekustamā īpašuma lietošanas mērķis un noteikta nekustamā īpašuma

lietošanas mērķu grupa 07 „Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme", kods 0702 „Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve".

Tādējādi, lai gan kadastrālās vērtības aktualizācija minētajam nekustamajam īpašumam notikusi 2008.gada 8.aprīlī, nekustamā īpašuma lietošanas mērķu maiņa veikta tikai 2009.gadā, līdz ar to par 2008.gadu aprēķinātajam nodoklim par Īpašumu piemērojams NĪN apmēra pieauguma ierobežojums 25 procentu apmērā.

Tā kā Īpašumam kods 0702 „Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve" tika noteikts visai zemes platībai, nav piemērojams Ministru kabineta 2006.gada 20.jūnija noteikumu Nr.495 „Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr.495) 60.$^{1}$3.1.apakšpunkts.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru atstāts negrozīts sākotnējais 2010.gada 8.aprīļa lēmums. Pieteikums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] Pārvalde, veicot pārrēķinus par 2008. un 2009.gadu un nodokļa aprēķinu par 2010.gadu, neņēma vērā likuma „Par nodokļiem un nodevām" 16.panta 1. un 2.punktu, likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" pārejas noteikumu 22.punktā minēto NĪN apmēra pieauguma ierobežojumu 25 procentu apmērā un Noteikumu Nr.495 60$^{1}$.3.1.apakšpunktu.

2008.gada maijā tika apvienoti iepriekš minētie nekustamie īpašumi ar vienādu zemes lietošanas mērķi un nekādas citas darbības un darījumi ar Īpašumu netika veikti.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 20.jūnija noteikumiem Nr.496 „Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr.496), apvienojot zemes gabalus, nebija pamata mainīt lietošanas mērķi Īpašumam, tāpēc, VZD kadastra informācijas sistēmā aktualizējot izmaiņas, lietošanas mērķis ar kodu 0601 netika mainīts.

Šo faktu apstiprina VZD Nekustamā īpašuma vērtēšanas departamenta 2010.gada 4.februāra vēstule Nr.11-12/C-0046377, apstiprinot arī to, ka apvienoto zemes vienību kadastrālā vērtība sastāda Ls 215 161.

[3.2] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 70.panta pirmo daļu 2009.gada 26.februāra lēmums stājās spēkā dienā, kad tas paziņots pieteicējai, un, sākot ar paziņošanas dienu, Īpašumam nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupa ir 07 „Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme", kods 0702 „Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve".

Tikai 2009.gada 17.martā Īpašumam tika reģistrēts lietošanas mērķis „Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve", kods 0702 un atbilstoši mērķim ar kodu 0702 aprēķināta kadastrālā vērtība Ls 360 710.

Kopējā zemes platība, mainot mērķi, neizmainījās, un īpašnieku maiņa arī nenotika, līdz ar to ir piemērojams Noteikumu Nr.495 60$^{1}$.3.1.apakšpunkts.

[3.3] VZD 2010.gada 28.janvāra vēstulē Nr.11-09/R-0044051 informē, ka Īpašuma vēsturiskā kadastrālā vērtība uz 2008.gada 1.janvāri bija Ls 9807, uz

2009.gada 1.janvāri vēsturiskā kadastrālā vērtība bija Ls 215 161.

Līdz ar to Pārvaldes nodokļu pārrēķinam nav pamata, jo ne 2008.gadā, ne arī uz 2009.gada 1.janvāri zemes vienībai netika noteikta nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupa 07 „Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme", kods 0702 „Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve".

Pārvalde par pamatu nodokļu pārrēķinam izmantoja nevis aktuālo Īpašuma kadastrālo vērtību, bet gan iespējamo, pieņemot, ka jau 2008.gada 1.janvārī būtu mainīts lietošanas mērķis.

Saskaņā ar VZD sniegto informāciju 2008.gada 8.aprīlī Īpašumam tika aprēķināta kadastrālā vērtība Ls 215 161, kaut gan tikai 2008.gada 9.aprīlī Īpašums reģistrēts Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, t.i., kadastrālā vērtība aprēķināta ar atpakaļejošu datumu.

[4] Paskaidrojumā tiesai atbildētāja norādīja, ka uzskata pieteicējas pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu, balstoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 3.jūnija spriedumu pieteikums noraidīts, balstoties uz turpmāk norādītajiem motīviem.

[5.1] Lietā ir strīds par to, vai pamatoti NĪN aprēķinam par Īpašumu 2009. un 2010.gadam netika piemērots likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" pārejas noteikumu 22.punktā noteiktais nodokļa pieauguma ierobežojums.

[5.2] No likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" pārejas noteikumu 22.punkta, Noteikumu Nr.495 60.$^{1}$1.punkta un 60$^{1}$.3.1.apakšpunkta izriet, ka atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" pārejas noteikumu 22.punktam vispārējā gadījumā tiesības uz nodokļa pieauguma ierobežojumu kārtējā taksācijas gadā rodas, ja nodoklis pieaudzis nekustamā īpašuma kadastrālās vērības aktualizācijas rezultātā un ja nekustamam īpašumam nav mainīti lietošanas mērķi Noteikumu Nr.496 izpratnē.

[5.3] No lietas faktiskajiem apstākļiem par zemes īpašumu apvienošanu, apvienotā īpašuma reģistrēšanu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un tam veikto kadastrālās vērtības aprēķinu tiesa secinājusi, ka 2008.gada 8.aprīlī tika aktualizēta nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība, bet netika izmainīts tā lietošanas mērķis. Tādējādi par 2008.gada maiju – decembri NĪN aprēķinam piemērojams nodokļa pieauguma ierobežojums.

Šajā daļā Domes priekšsēdētājs uzdeva Pārvaldei veikt nodokļa pārrēķinu.

[5.4] Pārvalde 2009.gada 26.februārī pieņēma lēmumu Nr.PIP-09-1370-ls/08-02 mainīt zemes vienībai */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, platība 3715 m$^2$, noteikto nekustamā īpašuma lietošanas mērķi un noteikt Īpašumam – zemes vienībai */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, platība 7445 m$^2$, nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupu 07 „Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme", kodu 0702 „Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve".

Pārvalde konstatēja, ka Rīgas pilsētas būvinspekcija 2007.gada 2.augustā SIA „*/Nosaukums/*" izsniedza būvatļauju Nr.L-184-07 daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju */adrese/*, būvniecībai. Tādējādi, pamatojoties uz

Noteikumu Nr.496 17.3.1.punktu – ja izsniegta būvatļauja, kuru īstenojot mainīsies būves galvenais lietošanas veids, un tas neatbildīs iepriekš noteiktajam lietošanas mērķim, nekustamā īpašuma lietošanas mērķis tiek mainīts.

Pārvalde 2010.gada 26.janvārī lūdza skaidrojumu VZD (*lietas 17.-18.lapa*). Kā izriet no VZD 2010.gada 4.februāra atbildes, 2009.gada 17.martā Kadastra informācijas sistēmā Īpašumam reģistrēts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis ar kodu 0702, līdz ar to tiek mainīta arī kadastrālā vērtība pēc stāvokļa uz 2009.gada 1.janvāri – Ls 360 710 (*lietas 21.lapa*).

No minētā tiesa secinājusi, ka, mainoties nekustamā īpašuma lietošanas mērķim par 2009.gadu, NĪN likuma pārejas noteikumu 22.punktu piemērot nav pamata. Līdz ar to nav pamata piemērot arī Noteikumu Nr.495 $60^{1}$.3.1.apakšpunktu.

[5.5] No Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 1.panta 9.punktā, 71. un 75.pantā (*redakcijā, kas bija spēkā līdz 2009.gada 31.decembrim*) ietvertā regulējuma izriet, ka, tiklīdz darījuma rezultātā ir mainījušies kādi no nekustamo īpašumu raksturojošiem datiem un šīs izmaiņas reģistrētas Kadastra informācijas sistēmā, iepriekš noteiktā nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība kļūst neaktuāla un nav izmantojama NĪN aprēķināšanai. Nekustamo īpašumu apvienošana šīs tiesību normas izpratnē ir uzskatāma par nekustamā īpašuma darījumu, līdz ar to, tiklīdz apvienošana ir reģistrēta Kadastra informācijas sistēmā, iepriekšējā kadastrālā vērtība kļūst neaktuāla, un NĪN aprēķinam ir jāizmanto aktualizētā kadastrālā vērtība.

Konkrētajā lietā iestāde aprēķināja NĪN saskaņā ar VZD sniegto informāciju. Pieteicējas ieskatā kadastrālā vērtība aprēķināta ar atpakaļejošu datumu. Konkrētās lietas ietvaros nav pārvērtējams VZD kadastrālās vērtības aprēķins. Tiesu praksē atzīts, ja administratīvajā tiesā ir privātpersonas prasījumi gan par NĪN pārrēķinu, gan arī strīds par VZD kadastrālās vērtības aprēķinu, lietas skatāmas kopā. Tomēr no Tiesu informācijas sistēmas nav konstatējams, ka pieteicēja iesniegusi Administratīvajā rajona tiesā prasījumu par kadastrālās vērtības aprēķinu.

[5.6] Ņemot vērā šajā spriedumā minēto, nav pamata atzīt Lēmumā ietverto NĪN aprēķina pamatojumu par prettiesisku.

[6] Pieteicēja spriedumu pārsūdzēja, apelācijas sūdzību balstot uz pieteikumā ietvertajiem apsvērumiem.

[7] Rakstveida paskaidrojumos Dome lūdz noraidīt pieteicējas iesniegto apelācijas sūdzību kā nepamatotu.

[8] Saskaņā ar APL 304.panta pirmo daļu lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

**Motīvu daļa**

[9] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir daļēji

pamatota un pieteikums ir apmierināms daļā.

[10] Pieteicēja uzskata, ka NĪN par 2009.gadu pārrēķināts (daļā par 2008.gadu pieteicēja Lēmumu nav pārsūdzējusi), bet par 2010.gadu aprēķināts nepareizi, jo nav ņemts vērā NĪN pieauguma ierobežojums 25% apmērā. Turklāt lietā pastāv arī strīds par to, no kādas kadastrālās vērtības nodoklis būtu jāaprēķina, jo atbildētājs secinājis, ka NĪN Īpašumam jāaprēķina no kadastrālās vērtības Ls 360 710, kas norādīta Valsts zemes dienesta 2010.gada 4.februāra vēstulē.

[11] Vispirms apgabaltiesa pārbaudīs, vai atbildētāja pamatoti NĪN aprēķinam par 2009.gadu (par 2010.gadu izmantota kadastrālā vērtība Ls 221 489) izmantojusi kadastrālo vērtību Ls 360 710.

No Lēmuma izriet, ka šāda kadastrālā vērtība izmantota, jo tas izrietējis no Valsts zemes dienesta 2010.gada 4.februāra vēstules (*lietas 20.-21.lapa*), ar kuru sniegta atbilde uz atbildētājas pieprasījumu (*lietas 17.-18.lapa*).

Apgabaltiesa atzīst, ka šāda informācija no minētās vēstules neizriet. Vēstulē ir norādīts, ka 2008.gada 8.aprīlī atbilstoši lietošanas mērķim ar kodu 0601 tika aprēķināta kadastrālā vērtība Ls 215 161. Atbilstoši 2009.gada 26.februāra lēmumam 2009.gada 17.martā Kadastra informācijas sistēmā tika reģistrēts lietošanas mērķis ar kodu 0702 un atbilstoši tam aprēķināta kadastrālā vērtība Ls 360 710. Tālāk vēstulē ir norādīts, ka atbilstoši lietošanas mērķim ar kodu 0702 aprēķinātā kadastrālā vērtība pēc stāvokļa uz 2008.gada 1.janvāri un 2009.gada 1.janvāri ir vienāda ar 2009.gada 17.martā aprēķināto kadastrālo vērtību – Ls 360 710.

Apgabaltiesa uzskata, ka šāda atbilde sniegta (vēstules pēdējā rindkopā), atsaucoties uz atbildētājas pieprasījumā prasīto informāciju. Valsts zemes dienests ir sniedzis informāciju, kāda būtu bijusi kadastrālā vērtība uz 2008.gada 1.janvāri un 2009.gada 1.janvāri, ja jau tobrīd zemes lietošanas mērķis būtu ar kodu 0702.

Lai izslēgtu jebkuras šaubas, apgabaltiesa izprasīja no Valsts zemes dienesta papildus informāciju. No Valsts zemes dienesta 2013.gada 4.februāra vēstules (*lietas 78.-79.lapa*) izriet, ka kadastrālā vērtība 2008.gada 8.aprīlī (kad Kadastra informācijas sistēmā tika reģistrēta zemes gabalu apvienošana) tika aprēķināta Ls 215 161 apmērā. Tālāk vēstulē norādīts, ka 2009.gada 17.martā, pamatojoties uz 2009.gada 26.februāra lēmumu, Kadastra informācijas sistēmā tika reģistrēts lietošanas mērķis ar kodu 0702. Līdz ar to kadastrālā vērtība tika pārrēķināta, un 2009.gada 17.martā tā noteikta Ls 360 710 apmērā. Savukārt uz 2010.gada 1.janvāri sakarā ar izmaiņām normatīvajos aktos Īpašuma kadastrālā vērtība noteikta Ls 221 489 apmērā.

Tātad saskaņā ar Kadastra informācijas sistēmas datiem 2008.gada 1.maijā (kad pieteicēja kļuva par Īpašuma NĪN maksātāju) Īpašuma kadastrālā vērtība bija Ls 215 161, uz 2009.gada 17.martu – Ls 360 710, bet uz 2010.gada 1.janvāri – Ls 221 489, pretēji tam, ko norādījusi atbildētāja.

Kā tas norādīts iepriekš minētajā Valsts zemes dienesta vēstulē, strīdus

periodā kadastrālā vērtība mainījusies trīs reizes. 2008.gada 8.aprīlī tā mainījusies tādēļ, ka, apvienojot divus zemesgabalus, palielinājās zemes vienības platība. 2009.gada 17.martā izmaiņas notikušas, jo mainījās lietošanas mērķis. Bet 2010.gada 1.janvārī kadastrālā vērtība mainījusies, jo samazinājās normatīvajos aktos noteiktā bāzes vērtība.

Savukārt lietošanas mērķis mainījies šādos apstākļos.

2009.gada 26.februārī Pārvalde pieņēma lēmumu, ar kuru mainīja Īpašuma lietošanas mērķi no „Individuālo dzīvojamo māju apbūves" (kods 0601) uz „Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūvi" (kods 0702). Īpašuma lietošanas mērķis mainīts sakarā ar to, ka 2007.gada 2.augustā SIA „*/Nosaukums/*" tika izsniegta būvatļauja daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju */adrese/*, būvniecībai. 2009.gada 26.februāra lēmums pamatots ar Noteikumu Nr.496 17.3.1.apakšpunktu, kas paredz, ka lietošanas mērķa maiņu ierosina, ja izsniegta būvatļauja, tai skaitā rekonstrukcijai vai vienkāršotai rekonstrukcijai, kuru īstenojot, mainīsies būves galvenais lietošanas veids, un tas neatbildīs iepriekš noteiktajam lietošanas mērķim.

Iepriekš minētais lēmums nav apstrīdēts un pārsūdzēts, tāpēc tas ir kļuvis neapstrīdams, līdz ar to ir jārēķinās ar tā radītajām tiesiskajām sekām.

[12] Novērtējot to, ar kuru brīdi Kadastra informācijas sistēmā reģistrētā kadastrālā vērtība jāsāk izmantot NĪN aprēķinam, ņemot vērā [11] konstatētos faktus, apgabaltiesa konstatē sekojošo.

Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma (*redakcijā, kas bija spēkā uz 2009.gada 1.janvāri*) 75.panta pirmā daļa noteic, ka NĪN objekta kadastrālā vērtība ir aktuāla līdz jaunas kadastrālo vērtību bāzes spēkā stāšanās brīdim *vai līdz nākamā gada 1.janvārim*, ja Kadastra informācijas sistēmā aktualizē šā likuma *71.panta* 2., *3.* un 4.punktā minētos nekustamā īpašuma nodokļa objekta kadastra datus, izņemot šā panta otrajā daļā noteiktos gadījumus. Panta otrā daļa noteic, ja šā likuma 71.panta 2., 3. un 4.punktā minēto NĪN objekta kadastra datu maiņa saistīta ar nekustamā īpašuma darījumiem, kadastrālā vērtība ir aktuāla līdz izmaiņu reģistrācijai Kadastra informācijas sistēmā.

Savukārt likuma 71.pants paredz, ka kadastrālo vērtību aprēķina, ņemot vērā šādus Kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus: 1) kadastrālo vērtību bāzi; 2) kadastra objektu un nekustamā īpašuma nodokļa objektu raksturojošos datus; *3) nekustamā īpašuma lietošanas mērķus;* 4) nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus.

Tā kā uz 2008.gada 8.aprīli Īpašuma kadastrālā vērtība bija Ls 215 161, tad uz 2009.gada 1.janvāri šī vērtība bija tāda pati.

Ievērojot to, ka 2009.gada 17.martā kadastrālā vērtība mainījās sakarā ar to, ka mainījās Īpašuma lietošanas mērķis, tad atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 75.panta pirmajā daļā noteiktajam Īpašuma kadastrālā vērtība Ls 215 161 bija aktuāla līdz nākamā gada 1.janvārim, t.i., līdz 2010.gada 1.janvārim.

Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" (*redakcijā, kas bija spēkā uz 2009.gada 1.janvāri*) 3.panta trešo daļu NĪN aprēķina pašvaldība no

pēdējās noteiktās nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības. Panta sestā daļa noteic, ja nekustamā īpašuma īpašnieks pieprasa sava īpašuma pārvērtēšanu taksācijas perioda laikā, aktualizētā nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība ir piemērojama nodokļa aprēķinam ar nākamo taksācijas periodu.

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta pirmā daļa noteic, ka NĪN objekta kadastrālo vērtību nosaka Valsts zemes dienests atbilstoši nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma un šā likuma prasībām. Atbilstoši panta trešajai daļai NĪN objekta kadastrālā vērtība tiek fiksēta ar vienu noteiktu datumu (1.janvāri). Bet panta ceturtā daļa noteic, ka NĪN maksātāju un ar nodokli apliekamo objektu pamatsarakstu attiecīgajai pašvaldībai par tās administratīvajā teritorijā esošajiem nekustamajiem īpašumiem līdz taksācijas perioda 15.janvārim iesniedz Valsts zemes dienests atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā reģistrētajiem datiem par nekustamo īpašumu taksācijas perioda 1.janvārī. Nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju un ar nodokli apliekamo objektu aktualizācijas sarakstu Valsts zemes dienests iesniedz pašvaldībām Ministru kabineta noteiktajos termiņos.

No minētajām normām kopsakarā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma šeit citētajām normām izriet, ka NĪN aprēķinam tiek izmantoti tie dati, kas ir aktuāli uz 1.janvāri.

Tas nozīmē, ka NĪN aprēķinam par 2009.gadu bija jāizmanto kadastrālā vērtība, kas bija aktuāla uz šo datumu, proti, Ls 215 161, bet kadastrālo vērtību Ls 360 710 NĪN aprēķiniem varēja sākt izmantot tikai ar 2010.gada 1.janvāri. Bet, ievērojot to, ka ar šo datumu mainījās kadastrālo vērtību bāze, tad bija jāpiemēro atbilstoši šīm izmaiņām noteiktā kadastrālā vērtība.

Ievērojot minēto, atbildētāja nepamatoti ir aprēķinājusi pieteicējai NĪN par 2009.gadu, par pamatu ņemot kadastrālo vērtību Ls 360 710.

Tajā pašā laikā pieteicēja nav atbrīvota no NĪN, kas bija jāaprēķina no kadastrālās vērtības Ls 215 161, samaksas par 2009.gadu. Līdz ar to Lēmums ir atceļams daļā par NĪN aprēķinu 2009.gadam, bet saskaņā ar APL 253.panta sesto daļu atbildētājai uzliekams pienākums atceltā administratīvā akta vietā izdot jaunu administratīvo aktu, ar kuru NĪN 2009.gadam tiktu aprēķināts no spriedumā norādītās kadastrālās vērtības.

[12] Pārbaudot to, vai atbildētāja pamatoti nav piemērojusi NĪN pieauguma ierobežojumu 25% apmērā par 2009. un 2010.gadu, apgabaltiesa konstatē sekojošo.

Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" (*redakcijā, kas bija spēkā uz 2009.gada 1.janvāri un 2010.gada 1.janvāri*) pārejas noteikumu 22.punkts noteic, ka pēc nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības aktualizācijas nekustamā īpašuma nodokļa apmērs, ja nemainās nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, [..] 2008., 2009. un 2010.gadā nedrīkst pārsniegt iepriekšējam taksācijas gadam aprēķināto nodokļa apmēru (neņemot vērā atvieglojumus) vairāk kā par 25 procentiem.

Lai piemērotu minēto tiesību normu, jākonstatē, ka ir aktualizēta kadastrālā vērtība un nav mainīts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis. Ja šie

priekšnoteikumi ir ievēroti, tad iestājas normā noteiktās sekas – NĪN 2008., 2009. un 2010.gadā nedrīkst pārsniegt iepriekšējam taksācijas gadam aprēķināto nodokļa apmēru (neņemot vērā atvieglojumus) vairāk kā par 25 procentiem.

Piemērojot šo normu, ir jāņem vērā, ka šī norma piemērojama gadījumos, kad nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības aktualizācijas rezultātā nekustamā īpašuma vērtība ir pieaugusi salīdzinājumā ar iepriekšējo taksācijas periodu, t.i., NĪN aprēķins ir jāsalīdzina ar iepriekšējam taksācijas periodam aprēķināto NĪN aprēķinu. Ja tas šajā taksācijas periodā ir lielāks nekā iepriekšējā taksācijas periodā, tad ir piemērojams pārejas periods, proti, tad NĪN nedrīkst būt lielāks par 25 % nekā iepriekšējā periodā. Tātad ir jāsalīdzina 2008.gads ar 2007.gadu, 2009.gads ar 2008.gadu un 2010.gads – ar 2009.gadu. Turklāt, veicot šo salīdzinājumu, nevar ņemt vērā atvieglojumus, kuri ir piešķirti iepriekšējā taksācijas periodā.

Tā kā atbilstoši apgabaltiesas apsvērumiem, kas izteikti iepriekš, 2009.gadā Īpašuma kadastrālā vērtība palika nemainīga, proti, tāda pati, kā 2008.gadā, tad arī NĪN nebija jāpalielinās. Šādos apstākļos NĪN pieauguma ierobežojums 25% apmērā par 2009.gadu nebija piemērojams.

Savukārt par 2010.gadu NĪN pieauguma ierobežojums 25% apmērā nebija piemērojams tā iemesla dēļ, ka 2009.gadā notikusi Īpašuma lietošanas mērķa maiņa.

Līdz ar to šajā daļā pieteikums ir noraidāms.

[13] Pirmās instances tiesa nepilnīgi novērtējusi lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus, kā arī tikai daļēji identificējusi strīdus priekšmetu, tādēļ tās spriedums pēc būtības ir nepareizs.

## Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

## nosprieda

daļēji apmierināt *L.O.* pieteikumu par Rīgas domes priekšsēdētāja 2010.gada 15.jūnija lēmuma Nr.1-43/RD-10-698-ap atcelšanu daļā.

Atcelt ar tā pieņemšanas dienu Rīgas domes priekšsēdētāja 2010.gada 15.jūnija lēmumu Nr.1-43/RD-10-698-ap daļā par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu zemes vienībai */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, platība 7445 $m^2$, par 2009.gadu.

Uzdot Rīgas domei viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot jaunu administratīvo aktu, ar kuru tiktu aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis zemes vienībai */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, platība 7445 $m^2$, par 2009.gadu, ņemot vērā zemes vienības kadastrālo vērtību Ls 215 161.

Pārējā daļā *L.O.* pieteikumu noraidīt.

Uzlikt pienākumu Rīgas pilsētas pašvaldībai atlīdzināt par labu *L.O.* valsts nodevu par pieteikumu un apelācijas sūdzību Ls 30 (trīsdesmit latus).

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

| | | |
|---|---|---|
| Tiesnese referente | *(personiskais paraksts)* | Dz.Amerika |
| Tiesneses | *(personiskais paraksts)* | I.Meldere |
| | *(personiskais paraksts)* | L.Vīnkalna |

NORAKSTS PAREIZS:
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese Dz.Amerika
Rīgā 2013.gada 1.martā